

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 февруари 2017 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: јануари 2017 година

- Во првиот месец од годината **паричната маса (монетарниот агрегат М4¹)** бележи надолна месечна промена од 1,2%, главно под влијание на сезонски движења кај депозитните пари и готовите пари во оптек, наспроти малиот раст кај депозитите орочени на краток и долг рок. Од друга страна, годишниот раст на паричната маса во јануари забрза и достигна 6,7%, а е дисперзиран помеѓу сите компоненти, со најголем придонес на депозитните пари² и краткорочните депозити.
- **Вкупните депозити**, во јануари, забележаа месечно намалување од 0,7%, главно под влијание на намалувањето на депозитите на корпоративниот сектор, наспроти благиот месечен раст на депозитите на домаќинствата. На годишна основа растот на депозитите забрза и изнесува 6,7%, при раст кај двата сектори, поизразен кај корпоративниот сектор.
- Во јануари, кај **вкупните кредити** бележиме месечен пад од 1,6%, главно заради намалувањето кај корпоративниот сектор по високиот раст во декември. На годишна основа, остварен е раст од 0,6%, при што зголеменото кредитирање на домаќинствата го надминува намаленото кредитирање на корпоративниот сектор. Треба да се има предвид дека годишните промени на кредитите ги одразуваат и ефектите од Одлуката на Народната банка во однос на нефункционалните пласмани, при што без овој ефект годишниот кредитен раст е стабилен и во јануари изнесува 6,4%³ (во декември 6,5%).

Табела 1. Вкупни депозити и кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2015 ¹⁾	1.2016	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	1.2017	12.2015 ¹⁾	1.2016	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	1.2017	12.2016 ¹⁾	1.2017
Парична маса М4	331,007	325,021	330,713	322,156	329,379	351,222	346,957	6.8	4.5	6.2	2.5	4.0	6.1	6.7	4.6	-1.2
Вкупни депозити	304,552	299,628	304,820	296,027	302,828	321,888	319,772	6.5	4.3	6.2	2.3	4.0	5.7	6.7	4.0	-0.7
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	77,034	72,382	75,742	73,011	76,062	87,377	83,915	13.0	6.4	16.0	5.6	11.3	13.4	15.9	9.3	-4.0
Домаќинства	212,056	211,841	213,661	206,118	209,734	217,394	218,035	4.1	3.6	3.1	0.2	1.2	2.5	2.9	2.4	0.3
Вкупни кредити	279,871	276,219	280,023	274,453	275,096	282,461	278,007	9.5	8.6	8.4	3.5	2.5	0.9	0.6	2.9	-1.6
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	157,834	153,883	154,987	149,131	147,535	151,905	147,055	7.1	5.5	5.1	-0.5	-1.2	-3.8	-4.4	4.8	-3.2
Домаќинства	120,832	121,140	123,887	124,192	126,505	129,321	129,723	12.9	12.6	13.0	8.8	7.3	7.0	7.1	0.6	0.3

1) Податоци согласно завршна сметка

Извор: НБРМ.

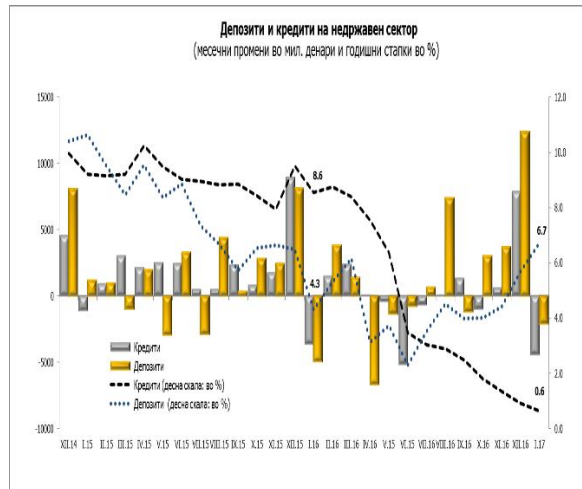
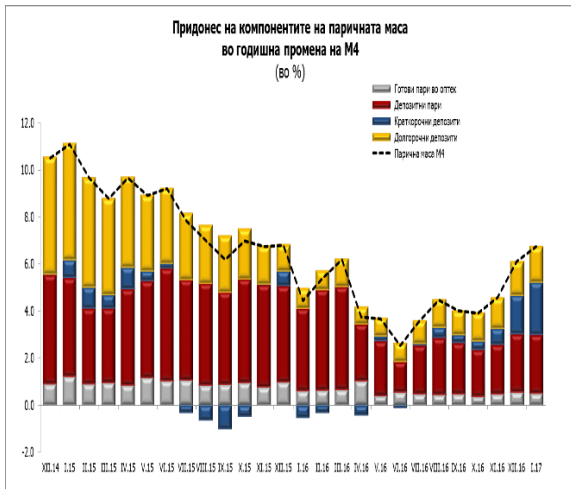
¹ Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М4 (паричната маса) покрај монетарниот агрегат М2 ги вклучува и долгорочните депозити. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/WBStorage/Files/Statistika_metodologija_monetarna_statistika_05_2015_mak.pdf

² Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

³ На 17.12.2015 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитниот ризик, според која најдоцна до 30 јуни 2016 година банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат да ги пренесуваат) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од две години, односно кај кои пред најмалку две години банката го утврдила и целосно го покрила кредитниот ризик од ненаплата. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

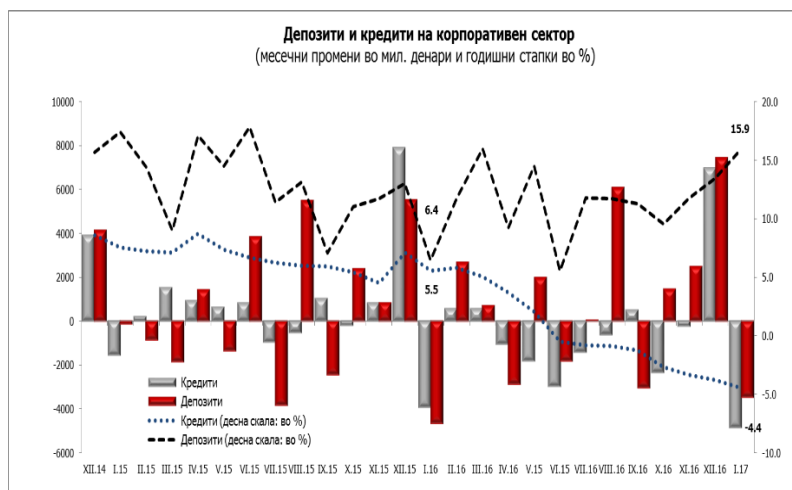

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

Извор: НБРМ.

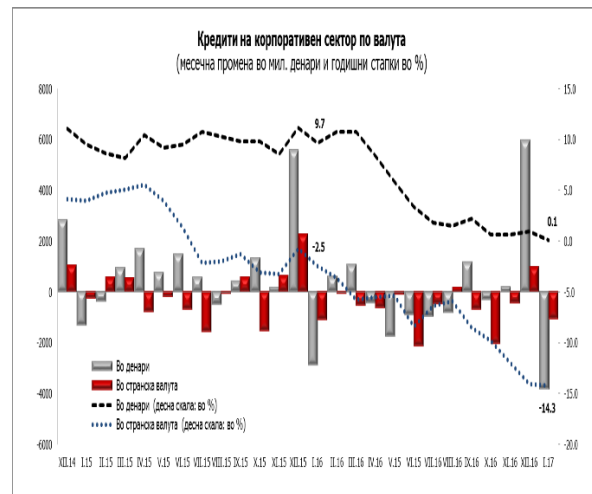
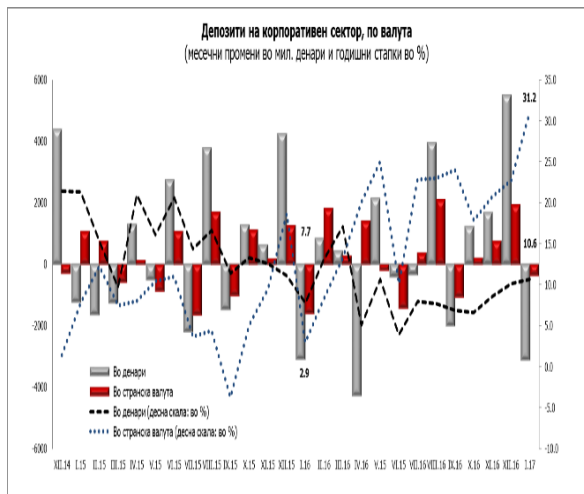
- Кај вкупните **депозити** на корпоративниот сектор, во јануари е забележан месечен пад од 4,0%, во најголем дел кај денарската компонента, поточно кај депозитните пари и краткорочните депозити. Наспроти ова, корпоративните депозити на годишна основа бележат раст од 15,9%, со еднаков придонес во промената на депозитите во денари и во странска валута.
- Во првиот месец од 2017 година, кај вкупните **кредити** на корпоративниот сектор е забележан месечен пад од 3,2%, со поизразен придонес на денарските кредити. Падот кај оваа категорија на годишна основа изнесува 4,4% и целосно се должи на надолните промени кај кредитите одобрени во странска валута. Сепак, доколку се исклучи ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна

⁴ За потребите на ова соопштение корпоративниот сектор се однесува на јавните и на останатите нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, кредитите на корпоративниот сектор бележат годишен раст од 2,8%.

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁵

Извор: НБРМ.

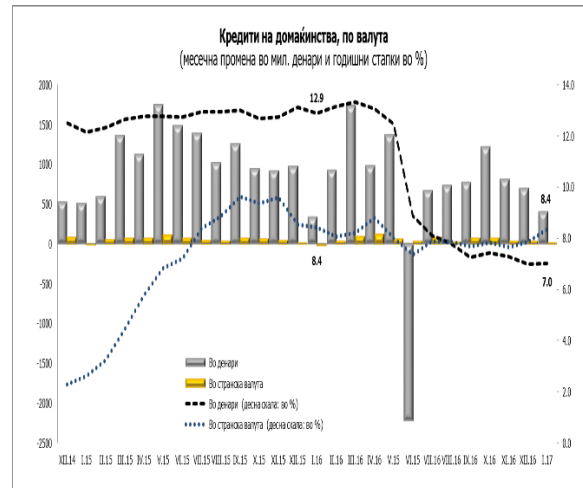
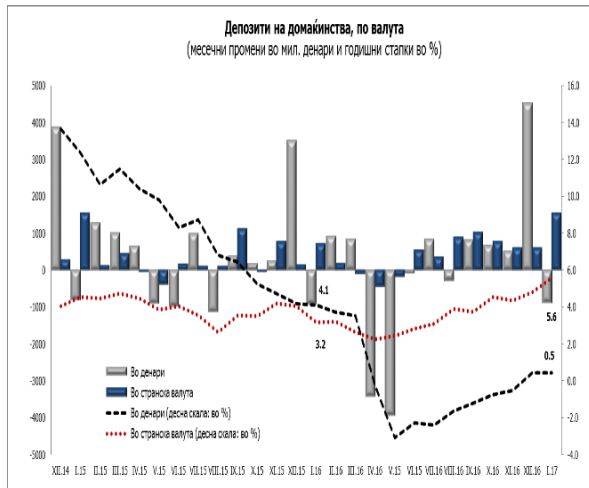
- Кај вкупните **депозити на домаќинствата**, продолжува трендот на позитивни месечни и годишни стапки на промена, во јануари со стапки од 0,3% и 2,9%, соодветно. Притоа, растот на месечна и годишна основа главно произлегува од зголемувањето на девизните депозити на домаќинствата.
- Вкупните **кредити** на домаќинствата во првиот месец од годината забележаа минимално месечно зголемување од 0,3%, додека стапката на годишен раст изнесува 7,1%. Притоа, месечниот и годишниот раст главно произлегуваат од зголемените денарски кредитни пласмани на банките и штедилниците кај домаќинствата. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и

⁵ За потребите на ова соопштение домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

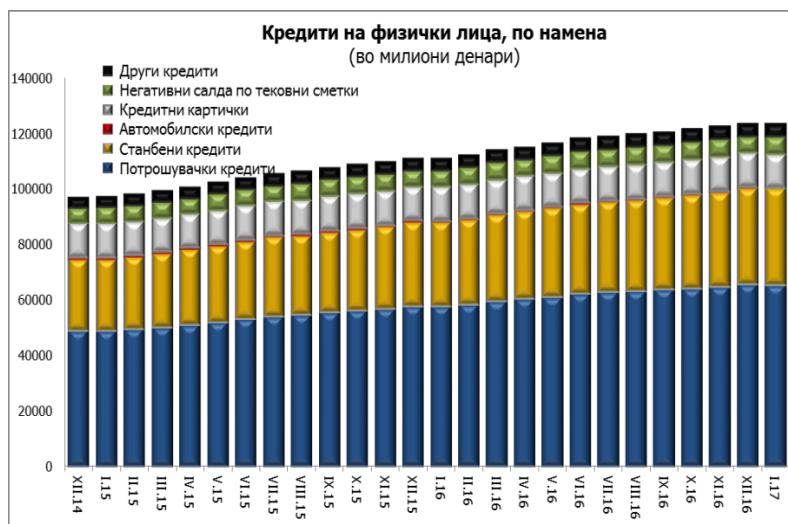

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција согласно со Одлуката на Народната банка, јануарскиот годишен кредитен раст кај домаќинствата би изнесувал 11,0%.

Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состojба (во милиони денари)							годишна промена (во %)						месечна промена (во %)		
	12.2015 ¹⁾	1.2016	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	1.2017	12.2015 ¹⁾	1.2016	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	1.2017	12.2016 ¹⁾	1.2017
Потрошувачки кредити	57,730	57,563	59,413	62,069	63,519	65,438	65,274	18,2	13,4	18,8	17,4	14,8	13,4	13,4	1,2	-0,3
Станбени кредити	30,287	30,419	31,259	32,404	33,123	34,608	34,701	17,9	14,1	16,8	14,9	13,8	14,3	14,1	1,9	0,3
Автомобилски кредити	399	379	379	348	325	323	317	-41,7	-16,4	-36,5	-31,7	-27,2	-19,1	-16,4	-0,8	-1,9
Кредитни картички	12,348	12,249	12,237	12,344	12,469	12,380	12,324	-0,5	0,6	0,0	0,4	0,4	0,3	0,6	-0,8	-0,5
Негативни салда по тековни сметки	5,592	5,973	6,112	6,281	6,276	5,795	6,228	5,0	4,3	5,4	6,4	3,5	3,6	4,3	-10,0	7,5
Други кредити	4,273	4,241	4,317	4,498	4,556	4,585	4,588	9,4	8,2	10,0	11,1	10,4	7,3	8,2	0,8	0,1

1) Податоци согласно завршна сметка

Извор: НБРМ.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Анализирано по намена на кредитите одобрени на физичките лица, кај најзастапената категорија – **потрошувачките кредити**, во јануари по подолг период е забележан минимален месечен пад од 0,3%, додека годишната стапка на раст се задржува на нивото од претходниот месец од 13,4%. **Станбените кредити** и натаму бележат месечен и годишен раст (0,3% и 14,1%, соодветно), но забавен. Кредитната активност преку одобрување **автомобилски кредити** и натаму е со надолен тренд, при месечен и годишен пад од 1,9% и 16,4%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитните картички** бележат месечно намалување коешто изнесува 0,5%, наспроти годишниот раст од 0,6%. Зголемена кредитна активност во јануари е забележана кај **негативните салда на тековните сметки** и кредитите одобрени по **други основи** кај кои е забележан месечен пораст од 7,5% и 0,1%, соодветно, додека растот на годишна основа изнесува 4,3% и 8,2%, соодветно.

Ревизии на податоци

Монетарните податоци за декември 2016 година се ревидирани, согласно со измените во известувањата на банките и штедилниците според завршните финансиски извештаи, вообичаени за овој период од годината. Ревизијата главно се одрази како надолна промена кај категориите: кредити на корпоративниот сектор (за 158 милиони денари, или 0,1% од состојбата на кредитите) и потрошувачки кредити на домаќинствата (за 8 милиони денари, или 0,01% од состојбата на кредитите).

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=4FCA40FAB7051A45B6C93DE5D8FB661D>)

Методолошки појаснувања:

(http://www.nbrm.mk/WBStorage/Files/Statistika_metodologija_monetarna_statistika_05_2_015_mak.pdf)

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

<http://nbrm.mk/?ItemID=7B1CC2F73E9A3641B2F05235A02C8BDC>

Монетарни движења во Република Македонија: 21 март 2017 година (референтен пресек заклучно со февруари 2017).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).